

104123 Interpretatiegeschil SVO over begrip onderwijstijd (artikel 13 onder h WMS)

De oudergeleding van de MR (OMR) heeft instemming onthouden aan het voorgestelde lestijdenrooster 2008-2009 omdat daarin de lunchtijd als onderwijstijd werd aangemerkt, vanwege de omvang van de lunchtijd en omdat niet alle daadwerkelijk genoten/gegeven vrije dagen in het voorstel waren opgenomen. Daraop heeft het bevoegd gezag een interpretatiegeschil over het begrip 'onderwijstijd' aan de Commissie voorgelegd.

Volgens het bevoegd gezag wordt de lunchtijd benut in het kader van het bijbrengen van sociale vaardigheden aan de leerlingen en het bevorderen van sociale redzaamheid en gezond gedrag. De OMR meent dat de lunchtijd, zoals die op de school wordt ingevuld, niet als onderwijstijd kan worden aangemerkt. Volgens de OMR voegt de school onderwijsinhoudelijk niets toe tijdens de lunchtijd niets toe.

De Commissie sluit aan bij de bewoordingen van de brief van de minister en de staatssecretaris van OCW van 7 september 2006 (TK 2005-2006, 27451, nr. 60), in welke brief ten aanzien het gehele voortgezet onderwijs de criteria worden gesteld voor activiteiten ter voldoening aan de urennorm:

1. het moet gaan om begeleid onderwijs, dat wil zeggen dat de leerlingen afdwingbaar aanspraak kunnen maken op begeleiding;
2. het onderwijs moet deel uitmaken van het door de school geplande en voor alle leerlingen van een bepaalde stroom verplichte onderwijsprogramma;
3. het onderwijs moet onder verantwoordelijkheid van een leraar worden verzorgd, die op grond van de wet met die werkzaamheden mag worden belast.

Hieruit volgt naar het oordeel van de Commissie dat in beginsel activiteiten tijdens de lunchtijd kunnen worden gerekend tot de onderwijstijd mits zij voldoen aan voornoemde criteria.

Voor de interpretatie van het begrip 'onderwijstijd' zijn aanvullende eisen van de Onderwijsinspectie, van belang voor de controlefunctie, niet doorslaggevend.

104123

UITSpraak

in het geding tussen:

het bestuur van A, gevestigd te B, verzoeker, hierna te noemen het bevoegd gezag

en

de oudergeleding van de medezeggenschapsraad van C te B, verweerder, hierna te noemen de OMR

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift met bijlagen van 10 maart 2009, ingekomen op 18 maart 2009 en aangevuld d.d. 22 april 2009, heeft het bevoegd gezag een interpretatiegeschil aan de Commissie voorgelegd met betrekking tot het begrip "onderwijstijd". Op 18 mei 2009 heeft het bevoegd gezag afschriften van het medezeggenschapsreglement van C en het reglement deelraad van C-D overgelegd

De OMR heeft een verweerschrift met bijlagen ingediend, ingekomen op 12 mei 2009.

De mondelinge behandeling vond plaats op 19 mei 2009.

Het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door E, cluster directeur, bijgestaan door F, locatiedirecteur van C en G, adjunct locatiedirecteur van C.

De OMR werd vertegenwoordigd door drs. H.
De inhoud van voornoemde stukken geldt als hier herhaald en ingelast.

2. DE FEITEN

Het bevoegd gezag houdt veertien scholen voor speciaal onderwijs in stand, waaronder C. Deze school, gevestigd op twee locaties, heeft een afdeling Speciaal Onderwijs en twee afdelingen Voortgezet Speciaal Onderwijs. C, vestiging D verzorgt (voortgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen. Het geschil speelt tussen het bevoegd gezag en de oudergeleding van de deelraad van C, vestiging D.

In juni 2008 heeft het bevoegd gezag het lestijdenrooster voor het schooljaar 2008-2009 ter instemming voorgelegd aan de OMR. De OMR heeft in een aan het bevoegd gezag gerichte e-mail van 27 augustus 2008 instemming aan het voorstel onthouden omdat in het voorstel lunchtijd als onderwijstijd werd aangemerkt, de OMR het niet eens was met de omvang van de lunchtijd en de OMR van mening was dat niet alle daadwerkelijk genoten/gegeven vrije dagen in het voorstel waren opgenomen. Terzake heeft het bevoegd gezag geen instemmingsgeschil aangemeld. Wel hebben partijen na het onthouden van instemming door de OMR gecommuniceerd over het lestijdenrooster en wat daarin wel en niet behoort te worden opgenomen. Partijen bleken van mening te verschillen over het begrip "onderwijstijd" en de vraag of de tijd, die de leerlingen besteden aan de lunch tot de onderwijstijd kan worden gerekend. Daarop heeft het bevoegd gezag aangaande de interpretatie van het begrip "onderwijstijd" een geschil bij de Commissie aangemeld.

3. HET STANDPUNT VAN HET BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag stelt dat de lunchtijd benut wordt in het kader van het bijbrengen van sociale vaardigheden aan de leerlingen en het bevorderen van sociale redzaamheid en gezond gedrag. Van de Inspectie heeft het bevoegd gezag vernomen dat het best mogelijk is om lunchtijd als onderwijstijd aan te merken, maar dat deze keuze wel verantwoord moet worden, bijvoorbeeld door het benoemen en op papier zetten van leerdoelen. Het bevoegd gezag is bezig met het uitwerken van een plan met betrekking tot het verder ontwikkelen van de sociale vaardigheden van de leerlingen. Daarin zullen de activiteiten tijdens de lunchtijd worden opgenomen. Er is derhalve geen sprake van tekortschieten in het onderwijs maar uitsluitend in de weergave in het onderwijsplan, aldus het bevoegd gezag.

4. HET STANDPUNT VAN DE OMR

De OMR stelt zich op het standpunt dat de lunch, zoals die op de school wordt ingevuld, niet als onderwijstijd kan worden aangemerkt. Tot augustus 2007 was dat anders omdat de lunch toen nog deel uitmaakte van de horeca-leerlijn en de leerlingen tijdens de lunch taken moesten verrichten in het kader van hun opleiding. Na de afschaffing van deze activiteit zijn er geen onderwijsdoelen meer nagestreefd gedurende de lunch. De OMR is er niet op tegen om dat wel te doen, maar dat dient dan wel planmatig en verifieerbaar te gebeuren. Naar aanleiding van een klacht van de OMR heeft de Inspectie zich in een brief van 22 april 2009 aan het bevoegd gezag in soortgelijke bewoordingen uitgelaten. Nu eten de leerlingen in hun lokaal hun van thuis meegebrachte brood onder toezicht van een leerkracht of een klassenassistent. Onderwijsinhoudelijk voegt de school

niets toe. Dat het om het bijbrengen van sociale vaardigheden zou gaan, is pas in de onderhavige procedure voor het eerst naar voren gebracht.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid van de Commissie en de ontvankelijkheid van het verzoek

Op grond van artikel 31 aanhef en onder d WMS is de Commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen indien het bevoegd gezag en de (O)MR van mening verschillen over de interpretatie van het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het bepaalde in het medezeggenschapsreglement of het medezeggenschapsstatuut.

Het bevoegd gezag en de (O)MR verschillen van mening over de betekenis die aan het begrip "onderwijstijd" als genoemd in artikel 13 onder h WMS, 143 lid 1 onder c WMS en artikel 24 onder g van het Reglement medezeggenschapsraad C (verder te noemen: het reglement) dient te worden toegekend. Derhalve verschillen partijen over de uitleg van een bepaling in de WMS c.q. het toepasselijke reglement en is de Commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen en is het bevoegd gezag ontvankelijk in zijn verzoek.

Het toetsingskader

Op grond van artikel 35 WMS dient de Commissie bindend uitspraak te doen over de vraag welke interpretatie aan het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het medezeggenschapsreglement dient te worden gegeven. Dit betekent voor dit geschil dat de Commissie zich dient uit te spreken over de interpretatie van het begrip "onderwijstijd" zoals genoemd in de artikelen 13 onder h WMS, 14 lid 1 onder c WMS en 24 onder g van het reglement.

Het geschil

De artikelen 13 aanhef en onder h WMS, 14 lid 1 onder c WMS en 24 aanhef en onder h reglement bepalen dat het bevoegd gezag de voorafgaande instemming behoeft van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad voor een door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de vaststelling van de onderwijstijd.

De Commissie zal criteria aanreiken aan de hand waarvan kan worden vastgesteld of bepaalde activiteiten behoren tot het onderwijsprogramma en de daaraan bestede tijd derhalve als onderwijstijd kan worden aangemerkt. De Commissie sluit daarvoor aan bij de bewoordingen van de brief van de minister en de staatssecretaris van OCW van 7 september 2006 (TK 2005-2006, 27451, nr. 60), in welke brief ten aanzien het gehele voortgezet onderwijs de criteria worden gesteld voor activiteiten ter voldoening aan de urennorm:

1. het moet gaan om begeleid onderwijs, dat wil zeggen dat de leerlingen afdwingbaar aanspraak kunnen maken op begeleiding;
2. het onderwijs moet deel uitmaken van het door de school geplande en voor alle leerlingen van een bepaalde stroom verplichte onderwijsprogramma;
3. het onderwijs moet onder verantwoordelijkheid van een leraar worden verzorgd, die op grond van de wet met die werkzaamheden mag worden belast.

Hieruit volgt naar het oordeel van de Commissie dat in beginsel activiteiten tijdens de lunchtijd kunnen worden gerekend tot de onderwijstijd mits zij voldoen aan voornoemde criteria.

Voor partijen is voorts van belang dat de Onderwijsinspectie aanvullende eisen stelt met het oog op de verantwoordingsplicht van het bevoegd gezag. Dit betreft eisen met betrekking tot het opnemen van de activiteiten in het schoolplan en de doelmatigheid van de activiteit. Deze aanvullende eisen zijn van belang voor de controle door de Inspectie. Wordt aan deze laatste eisen voldaan, dan biedt dat (onder meer) de OMR een aanwijzing bij het beoordelen van een voorgenomen besluit met betrekking tot de onderwijstijd. Voor de interpretatie van het begrip 'onderwijstijd' zijn de eisen van de Onderwijsinspectie echter niet doorslaggevend. De Commissie wil ten slotte niet onopgemerkt laten dat zij op grond van het verhandelde ter zitting er niet van overtuigd is geraakt dat het bevoegd gezag de afgelopen jaren de onderwijstijd steeds en volledig op de voorgeschreven wijze heeft kunnen verantwoorden. Ook wijst de Commissie het bevoegd gezag erop dat het ten uitvoer leggen van het voorgenomen besluit met betrekking tot de onderwijstijd zonder de daarvoor vereiste instemming van de OMR in strijd is met de bepalingen van de WMS.

6. UITSpraak

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie dat activiteiten, waaronder activiteiten tijdens lunchtijd, als onderwijstijd zijn aan te merken indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. het moet gaan om begeleid onderwijs, dat wil zeggen dat de leerlingen afdwingbaar aanspraak kunnen maken op begeleiding;
2. het onderwijs moet deel uitmaken van het door de school geplande en voor alle leerlingen van een bepaalde stroom verplichte onderwijsprogramma;
3. het onderwijs moet onder verantwoordelijkheid van een leraar worden verzorgd, die op grond van de wet met die werkzaamheden mag worden belast.

Aldus gedaan te Utrecht op 23 juni 2009 door prof. mr. I.P. Asscher-Vonk, voorzitter, mr. W.J.J. Beurskens en prof. mr. D. Mentink, leden, in aanwezigheid van mr. M. Smulders, secretaris.

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk
voorzitter

mr. M. Smulders
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 3 WMS beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroep wordt ingediend binnen een maand nadat het bevoegd gezag dan wel de MR van de uitspraak op de hoogte is gesteld.

Op grond van artikel 36 lid 4 WMS kan het beroep uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de Commissie een onjuiste toepassing heeft gegeven aan het bepaalde in de wet.

Onderwijsgeschillen

Landelijke Commissie
Geschillen WMS